

भाग—ख

3. शुम्पीटर के आर्थिक विकास के सिद्धांत की विस्तार में चर्चा कीजिए।
4. आर्थिक विकास के मार्क्सवादी सिद्धांत का समालोचनात्मक परीक्षण कीजिए।

भाग—ग

5. लिबेस्टीन के सीमान्त न्यूनतम प्रयास प्रबन्ध का समालोचनात्मक परीक्षण करें।
6. असंतुलित वृद्धि के सिद्धांत की चर्चा कीजिए। यह संतुलित विकास सिद्धांत से किस प्रकार श्रेष्ठ है ?

भाग—घ

7. व्याख्या कीजिए कि अविकसित देशों के लिए नियोजन की भूमिका किस प्रकार महत्वपूर्ण है ?
8. पूंजी निर्माण के अर्थ और स्रोतों की विस्तार में चर्चा कीजिए।

Exam. Code : 103205
Subject Code : 1178

B.A./B.Sc. 5th Semester
ECONOMICS
(Economics of Development)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each section. The **fifth** question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Critically examine the Lewis Model of unlimited supply of Labour.
2. Explain in detail the economic and non-economic factors of economic development.

SECTION—B

3. Discuss in detail the Schumpeter's theory of Economic growth.
4. Critically examine the Marxian theory of Economic growth.

SECTION—C

5. Critically examine the Leibenstein's Critical Minimum Effort Thesis.
6. Discuss the theory of Unbalanced growth. How it is superior to the balanced growth theory ?

SECTION—D

7. Explain how the role of planning is important to the underdeveloped countries.
8. Discuss in detail the meaning and sources of capital formation.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਕਿਰਤ ਦੀ ਅਸੀਮਿਤ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਲੇਵਿਸ ਮਾਡਲ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
2. ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸ਼ੂਮਪੀਟਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਕਸੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਲੀਬੇਨਸਟਾਈਨ ਦੇ ਸੀਮਾਂਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯਤਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
6. ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਸੰਤੁਲਿਤ ਵਿਕਾਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਉੱਤਮ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਸ

7. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਕਿ ਪਛੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਿਵੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ?
8. ਪੂੰਜੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पाँच प्रश्न करें। पाँचवा प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग—क

1. श्रम की असीमित आपूर्ति के लुईस मॉडल का समालोचनात्मक परीक्षण कीजिए।
2. आर्थिक विकास के आर्थिक और गैर-आर्थिक कारकों की विस्तार में व्याख्या कीजिए।